

Achterhoek Graafschap Liemers

Herindelingsontwerp

Herindelingsontwerp

Achterhoek

Graafschap

Liemers

Vastgesteld door het college van Gedeputeerde

Staten van Gelderland op 12 juni 2001.

1. Algemeen	blz. 2
2. Inleiding	blz. 3
2.1. Beleidsprogramma	
2.2. Rond het herindelingsontwerp	
3. Uitgangspunten en randvoorwaarden voor gemeentelijke herindeling	blz. 5
3.1. Beleidskader	
3.2. Gemeenten, schaal, robuustheid en taakstelling	
3.3. Centrumgemeenten	
3.4. Plattelandsgemeenten	
4. Resultaten open overleg	blz. 8
4.1. Variantenmogelijkheden en samenvatting gemeentelijke standpunten	
5. Toelichting herindelingsontwerp	blz. 15
5.1. Regio's in het herindelingsontwerp/variantenkeuze	
5.2. Regio Liemers	blz. 16
5.3. Regio Achterhoek	blz. 24
5.4. Regio Graafschap	blz. 33
6. Tenslotte	blz. 35

Overzicht van de bijlagen:

Bijlage I:	Overzichtskaart
Bijlage II:	Verslagen van de gesprekken in overlegfase
Bijlage III:	Standpunten gemeenten in september 2000-overleggen en daar verstrekte set m.b.t. rijksbeleidskader en provinciale criteria t.b.v. gemeentelijke herindeling, alsmede overzicht standpunten Stuurgroep Krachtige gemeenten en statencommissie Algemene Zaken
Bijlage IV:	Notitie t.b.v. Commissie Algemene Zaken d.d. 24 oktober 2000 (opstarten wettelijke procedure)
Bijlage V:	Uitnodiging aan gemeenten voor Arhi-overleg
Bijlage VI:	Hoofdpijnennotitie t.b.v. vergadering statencommissie Algemene Zaken op 2 april 2001
Bijlage VII:	Brief d.d. 12 april 2001 (aangeven voornemen overlegfase per 1 mei 2001 te beëindigen en toezegging om desgewenst overleg te hebben met gemeenten die nog een nadere toelichting wensen te geven)
Bijlage VIII:	Brief d.d. 12 april 2001 (verzoek aan minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties om -zo mogelijk- tot uitlichting van gemeentelijke initiatieven "van onderop" te komen)
Bijlage IX:	Brief d.d. 1 mei 2001 (kennisgeving einde open overlegfase en mededeling dat alle reacties van gemeenten in de overlegingen t.a.v. het herindelingsontwerp worden meegenomen).
Bijlage X :	Rapport met achtergrondinformatie t.b.v. het open overleg van de Universiteit van Twente
Bijlage XI:	Rapport B&A-groep, beleidsonderzoek & -Advies b.v.
Bijlage XII:	Werking "Klantenpotentieel".

*Verslag van het overleg als bedoeld in artikel 2 van de wet Arhi met het gemeentebestuur van **Dinxperlo** op vrijdag 26 januari 2001, 11.00 uur, in het Ondernemingscentrum te Doetinchem*

Aanwezig:

Namens de gemeente Dinxperlo:
Burgemeester H.J. van der Woude
Wethouder H.G. Doornink
Loco secretaris C. Tjadens
Wethouder W.J. Seesing
Wethouder E.G. Bouma

Namens de provincie Gelderland:
Gedeputeerde J.C. Boxem

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

Gedeputeerde Boxem schetst in het kort de betekenis van dit open overleg in het kader van het herindelingsproces. Daarna biedt hij de aanwezige bestuurders van de gemeente de mogelijkheid om hun standpunt uiteen te zetten.

Voor Dinxperlo staat het behoud van zelfstandigheid voorop. Men heeft wel een informatief overleg gehad met de buurgemeenten over de eventuele noodzaak van een herindeling, maar daaruit bleek dat alle omliggende gemeenten (Gendringen, Wisch en Aalten) ook voor zelfstandigheid kiezen. Dinxperlo is benieuwd wat voor argumenten de provincie heeft voor opschaling; zelf ziet ze geen enkele noodzaak. Dinxperlo wijst op het internationale karakter van de gemeente. Dat zou bij een herindeling verloren kunnen gaan, terwijl de gemeente zichzelf graag ziet als Europese 'proeftuin' voor grensoverschrijdende samenwerking.

Dinxperlo geeft aan in alle opzichten zelfvoorzienend te zijn. Klein zijn heeft zo zijn voordelen, is de ervaring. Je kunt optimaal gebruik maken van de korte lijnen naar burgers en bedrijven. Zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau heeft Dinxperlo de zaken op orde.

Als argument om een relatief kleine gemeente als Dinxperlo zelfstandig te laten voortbestaan, wijst het gemeentebestuur op het bijzondere internationale karakter. De samenwerking met Süderwick is uniek en de provincie zou er alles aan moeten doen om dat te behouden.

Mochten de provinciale politici Dinxperlo te klein vinden, dan kan nog overwogen worden om de kernen Breedenbroek (gemeente Gendringen) en/of IJzerlo (gemeente Aalten) aan Dinxperlo toe te voegen. Gedeputeerde Boxem wil graag weten, wanneer Provinciale Staten om een grotere opschaling zouden vragen, of Dinxperlo nog een voorkeur voor een bepaalde gemeente heeft om mee samen te gaan: Gendringen, Wisch of Aalten. De raad van Dinxperlo heeft zich hierover nog niet uitgesproken. In de ogen van de aanwezige bestuurders hangt dit ook af van de ontwikkelingen rond Doetinchem. Dinxperlo benadrukt dat behoud van zelfstandigheid voorop staat. Als in de ogen van de provincie een andere oplossing nodig is,

zal men zich daarover opnieuw moeten beraden.

Gedeputeerde Boxem geeft nog een ander herindelingsalternatief: Dinxperlo met Varsseveld (indien Wisch uit elkaar zou vallen), plus eventueel Aalten en Breedenbroek (of heel Gendringen). Dinxperlo geeft aan hierover geen uitspraak te kunnen doen omdat deze optie niet in de vergadering van het college en de gemeenteraad aan de orde is geweest.

Tot slot geeft gedeputeerde Boxem in hoofdlijnen aan hoe de verdere procedure in het kader van de Wet Arhi naar verwachting zal verlopen.

BD/BOC, februari 2001

1. Algemeen

Voor het merendeel van de gemeenten in de Achterhoek, Liemers en Graafschap is de discussie in het kader van de versterking van het lokaal bestuur niet nieuw. Voor het gebied van de Achterhoek en Graafschap (destijds Oost-Gelderland) was in de jaren tachtig reeds sprake van een gevorderde wettelijke procedure tot wijziging van de gemeentegrenzen. Daarna zijn in de jaren negentig voor alle genoemde gebieden zgn. 'toogdagen' (regionale bijeenkomsten) gehouden waar is gesproken over gemeentelijke herindeling. In mei 1999 zijn met de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties afspraken gemaakt omtrent het binnen afzienbare tijd mogelijk betrekken van de gemeenten in de Achterhoek (incl. Graafschap) en Liemers in een procedure tot gemeentelijke herindeling.

Ook nu wordt weer geruime tijd door de gemeenten in de Achterhoek, Graafschap en Liemers (in relatie tot Arnhem) gesproken over gemeentelijke herindeling/grenscorrecties. Vooral de 'ronde-tafelgesprekken' die vooraf zijn gegaan aan het verschijnen van het rapport van de Stuurgroep Krachtige Gemeenten (april 2000) zijn aanleiding geweest om het onderwerp gemeentelijke schaalvergroting in bespreking te nemen. Ook de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Tweede Kamer hebben er bij de behandeling van het wetsvoorstel voor de Over-Betuwe in mei 2000 op aangedrongen dat de provincies gemeentelijke herindelingen in de door de Stuurgroep beschreven gebieden zullen initiëren. In het rapport van de Stuurgroep ('Gemeenten: Meer dan lokaal bestuur') wordt eveneens geconstateerd dat van de provincie een initiërende, stimulerende, faciliterende en "knopen doorhakende" rol wordt verwacht. In dit kader heeft de Commissie Algemene Zaken uit Provinciale Staten zich begin 1999 voor een dergelijke rol uitgesproken. Daarenboven heeft deze commissie in haar vergadering van 28 juni 2000 nog eens beklemtoond terzake meer dan een afwachterende rol te willen vervullen.

Bij brieven van 6 juli en 1 augustus 2000 hebben wij alle betrokken gemeentebesturen geïnformeerd over de van ons verwachte initiatieven. Daarbij hebben wij aangegeven de meest wenselijke vertaling van de conclusies van de Stuurgroep en de afspraken met de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 10 mei 1999 voor de gemeenten en de provincie, in te vullen in overleg en samenspraak met de gemeenten. Samen met de betrokken gemeenten willen wij een perspectief ontwikkelen dat beantwoordt aan een krachtdadige aanpak van de in de 'rondetafel-gesprekken' (en in het rapport van de Stuurgroep opgenomen) door de gemeenten geschetste problemen, gericht op een bestuurlijke inzet op weg naar een sterk lokaal bestuur.

In september 2000 hebben wij in een overleg met alle betrokken gemeenten aangegeven om welke redenen wij voornemens zijn een procedure ingevolge de Wet algemene regels herindeling (Arhi) te starten.

Bij beslissing van 24 oktober 2000 is besloten de Arhi-procedure te starten. In de vergadering van de statencommissie Algemene Zaken van 8 november 2000 is ingestemd met het starten van genoemde procedure. Bij brief van 23 november 2000 hebben wij alle gemeentebesturen uitgenodigd voor open overleg als bedoeld in de Wet algemene regels herindeling. De open overlegfase is op 24 januari 2001 gestart. Deze fase hebben wij beëindigd per 1 mei 2001.

Overigens wijzen wij er nog op, dat de huidige procedure onder het regiem van de nieuwe wet Arhi valt. Om die reden worden de termen 'herindelingsontwerp' (voorheen herindelingsplan) en 'herindelingsadvies' (voorheen ontwerp-herindelingsregeling) gebruikt. De herziene wet is in februari 2001 in werking getreden. Met de wijziging is beoogd de procedure te bekorten en het aantal beslistmomenten terug te brengen en daarmee de onzekerheid bij betrokken gemeenten en burgers aanzienlijk te beperken. Tevens zijn belemmeringen in de wet Arhi weggenomen

die het de minister moeilijk maakten om zelf een herindelingsinitiatief te nemen. De minister kan nu, indien nodig, zijn verantwoordelijkheid nemen en zelf een herindeling voorbereiden.

2. Inleiding

2.1 Beleidsprogramma

In het Beleidsprogramma voor de periode 1999-2003 is afgesproken dat de toenemende complexiteit van maatschappelijke vraagstukken op alle niveaus een slagvaardige overheid vereist. De taakverdeling tussen overheden is gebaseerd op het subsidiariteitsbeginsel: overheidstaken worden op het laagst daarvoor geschikte bestuursniveau uitgevoerd. Gemeentelijke herindeling, decentralisatie van provinciale taken en bevoegdheden of intergemeentelijke samenwerking zijn geen doelen op zich. Deze instrumenten worden ingezet om optimale bestuurlijke voorwaarden te scheppen voor de realisering van het beleid. Gemeenten met een centrumfunctie moeten voldoende ruimte te hebben om die functie ook daadwerkelijk waar te maken. Plattelandsgemeenten moeten voldoen aan de eis bestuurlijke slagkracht te genereren om de ontwikkelingen op het Gelders platteland aan te kunnen. Een wezenlijk onderdeel in dit proces van bestuurlijke vernieuwing is dat gemeenten daar waar nodig worden versterkt en de ruimte krijgen voor het uitvoeren van een breed en integraal takenpakket.

Een aantal gemeentebesturen vindt dat hun gemeente goed functioneert en daarom goed zelfstandig kan blijven. Voor ons is echter de vraag bepalend of een gemeente in de toekomst voldoende bestuurskrachtig zal zijn en in staat is de gewenste rol - ook in regionaal verband - kwalitatief invulling te geven. In onze voorstellen spreken wij geen oordeel uit over het huidige functioneren van een gemeentebestuur. Bij besluitvorming over gemeentelijke herindeling gaat het om een samenstel van criteria, dat onderling gewogen dat een bepaalde uitkomst leidt. Het gaat daarbij niet alleen om versterking van de positie van de centrumsteden en oplossing van hun ruimtelijke problemen. Ook gemeenten in het landelijk gebied moeten zodanig worden versterkt dat zij voldoende in staat worden gesteld een breed en samenhangend takenpakket uit te voeren. Zoals wij hebben aangegeven gebruiken wij daarbij het beleidskader van het rijk, het provinciaal beleidskader en de uitgangspunten uit de open overlegfase.

2.2 Rond het herindelingsontwerp

In het voorliggende herindelingsontwerp presenteren wij een voorstel voor de gemeentelijke herindeling in de Achterhoek, Graafschap en Liemers. Het ontwerp is onderdeel van de procedure die wij op basis van de Wet algemene regels herindeling (Wet Arhi) op 23 november 2000 zijn gestart. Zoals de Wet Arhi aangeeft is het ontwerp opgesteld na afloop van het open overleg dat wij vanaf eind januari 2001 met de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de betrokken gemeenten hebben gevoerd.

Voorafgaande aan het open overleg hebben wij in september 2000 alle gemeenten uitgenodigd voor een gezamenlijke bijeenkomst waarin wij hebben aangegeven voornemens te zijn de wettelijke procedure te starten. Daarbij hebben wij met de gemeenten van gedachten gewisseld over een tijdsplanning voor de te volgen procedure. Het overgrote deel van de betrokken gemeenten heeft destijds gekozen voor een snelle, zorgvuldige, procedure. Eveneens hebben wij in deze bijeenkomsten de gemeenten de criteria van het rijksbeleidskader inzake het gemeentelijk herindelingsbeleid alsook onze 'Leidraad gemeentelijke herindeling' uitgereikt. Voorts hebben wij het door Provinciale Staten inzake gemeentelijke herindeling gehanteerde standpunt kenbaar gemaakt. Wij hebben aangegeven dat deze criteria gelden als toetsingsmaatstaven, ook voor de gemeenten.

Tijdens het open overleg zijn samen met de gemeenten uitgangspunten ontwikkeld die wij hebben vervat in de zgn. hoofdlijnennotitie waarvan de inhoud op 2 april 2001 in de

vergadering van de statencommissie Algemene Zaken is onderschreven. Voorts zijn in de overlegfase verwachtingen en wensen uitgesproken omtrent de nieuwe bestuurlijke organisatie voor het betrokken gebied. Diverse varianten zijn de revue gepasseerd. Slechts enkele gemeenten hebben zich uitsluitend uitgesproken voor handhaven van zelfstandigheid en wensten geen oordeel te geven over bedoelde toekomstige bestuurlijke organisatie. De uitgesproken verwachtingen en wensen van de gemeentebesturen hebben wij in onze overwegingen die ten grondslag liggen aan dit herindelingsontwerp meegenomen.

Als achtergrondinformatie in de open overlegfase hebben wij gebruik gemaakt van onderzoeken van B&A Groep Beleidsonderzoek & -Advies bv en de Universiteit Twente. Deze onderzoeken zijn als bijlagen X en XI bij dit herindelingsontwerp gevoegd.

Het herindelingsontwerp betreft de herindeling en/of grenscorrectie van het merendeel van de gemeenten in de Achterhoek, Graafschap en de Liemers. De voorgestelde gemeentegrenzen zijn -deels nog globaal - aangegeven op de bijgevoegde overzichtskaart (bijlage I). Bij de samenvoeging van gemeenten zijn wij zoveel mogelijk uitgegaan van bestaande grenzen. Waar daarvan in dit ontwerp is afgeweken zijn betrekkelijk schematisch nieuwe grenzen aangegeven.

Met nadruk wijzen wij er op, dat aan de voorgestelde grenzen nog geen definitieve betekenis kan worden toegekend. Pas bij het herindelingsadvies, dat wil zeggen na de periode van inspraak en standpuntbepaling door gemeenten, zullen wij de voorgestelde nieuwe gemeentegrenzen in detail aangeven.

Wat betreft ondoelmatig grensbeloop vragen wij de gemeenten in overleg met de buurgemeenten in het kader van de besluitvorming van het herindelingsontwerp zo nodig met voorstellen te komen. De voorstellen zullen vervolgens worden betrokken bij de voorbereiding van het herindelingsadvies.

Na de presentatie van het herindelingsontwerp, waarin - zoals in meergenoemde Hoofdpijnennotitie is aangekondigd - ook varianten zijn opgenomen, is de eerstvolgende stap in de procedure de ter inzagelegging van het plan ten behoeve van de inspraak. De wettelijke inspraaktermijn van twee maanden hebben wij vanuit zorgvuldigheidsoverwegingen verschoven en daarmee feitelijk verlengd (in verband met de vakantieperiode) en vastgesteld voor de periode van 1 augustus 2001 tot 1 oktober 2001. De gemeenteraden hebben tot 1 november 2001 de gelegenheid hun standpunt over het ontwerp aan ons kenbaar te maken. Wij gaan hierbij uit van de maximale termijnen die in de wet Arhi zijn genoemd.

De schriftelijke reacties uit de inspraak en de standpunten van de gemeenteraden worden betrokken bij de voorbereiding van het herindelingsadvies voor de gemeentelijke herindeling in de Achterhoek en de Liemers.

Zoals gezegd heeft een overgrote meerderheid van gemeenten zich uitgesproken voor een snelle, zorgvuldige procedure, zodat op korte termijn duidelijkheid ontstaat over de gekozen richting. Om deze reden hechten wij grote waarde aan de uitvoering van onze planning, zoals weergegeven in het in september 2000 uitgereikte schema. Dit betekent dat vaststelling van het herindelingsadvies door provinciale staten is gepland in februari 2002. Na vaststelling van dit advies door provinciale staten wordt de procedure vervolgd door het ministerie van BZK en het kabinet en vervolgens de Tweede en Eerste Kamer. Inwerkingtreding van de herindeling kan naar ons oordeel op z'n vroegst per 1-1-2004 plaatsvinden.

Samengevat ziet het vervolg van de procedure er als volgt uit:

1 augustus tot 1 oktober 2001:	inspraak bevolking;
1 augustus tot 1 november 2001:	oordeel gemeenteraden;
februari 2002:	vaststelling herindelingsadvies door PS;
na februari 2002:	voorbereiding wetsvoorstel/behandeling in Tweede en Eerste Kamer.

De opbouw van het herindelingsontwerp is als volgt. In hoofdstuk 3 gaan wij kort in op de uitgangspunten en randvoorwaarden voor gemeentelijke herindeling. Hoofdstuk 4 vormt een samenvatting van de resultaten van het open overleg. De verslagen van het open overleg zijn als bijlage II toegevoegd. In hoofdstuk 5 lichten wij de voorgestelde grenswijzigingen toe.

3. Uitgangspunten en randvoorwaarden voor gemeentelijke herindeling

3.1 Beleidskader

Het beleidskader voor gemeentelijke herindeling zoals dat door het Kabinet wordt voorgestaan hebben wij als uitgangspunt voor het provinciaal herindelingsbeleid overgenomen. In onze "leidraad ten behoeve van gemeentelijk herindelingsbeleid" hebben wij dat beleidskader uitvoerig geschetst. Dat betekent dat niet alleen wordt gestreefd naar versterking van de centrumgemeenten maar ook dat gemeenten in het landelijk gebied zodanig worden versterkt dat zij ook in de toekomst voldoende bestuurskracht hebben om een substantieel pakket van uitvoerende, sturende en verdelende lokale taken te behartigen. Het beleidskader en de uitgangspunten vormen het toetsingskader dat wij voor de varianten voor gemeentelijke herindeling gebruiken.

Wij constateren dat - blijkens de behandelde herindelingsplannen - op rijksniveau bij de beoordeling van plannen tot gemeentelijke herindeling veel waarde wordt toegekend aan de samenhangende wijze waarop criteria ter onderbouwing van herindelingsvoorstellen worden toegepast. Rond centrumsteden spelen ruimtelijke vraagstukken en maatschappelijke samenhang een grote rol. Voor gemeentelijke herindeling in het landelijk gebied is naast versterking van het lokaal bestuur ook de regionale situatie van belang. Voorts wordt geconstateerd dat aan consequente en zorgvuldig gemotiveerde herindelingsvoorstellen van de provincie veel waarde wordt gehecht.

In onze hoofdlijnennotitie, waarvan de inhoud op 2 april jl. door de statencommissie Algemene Zaken is onderschreven, zijn - naast de rijks- en provinciale criteria - uitgangspunten geformuleerd die in de open overlegfase samen met de betrokken gemeentebesturen zijn geformuleerd. Deze uitgangspunten zijn als volgt:

- inwonertal is als zodanig geen goede maatstaf voor de herindeling; in het herindelingsontwerp moet worden uitgegaan van functionaliteit van de regio en de plaats die de gemeente daarin inneemt;
- de provinciegrens kan worden gewijzigd indien dat in het belang is van de betrokken gemeente(n);
- herindeling is meer dan het willekeurig samenvoegen van gemeenten; er moeten gemeenten ontstaan die hun (centrum)taken in beginsel zelfstandig kunnen uitvoeren;
- bestaande gemeentegrenzen zijn niet heilig en kunnen in het belang van een herindeling ter discussie worden gesteld;
- herindeling kan aanleiding zijn om kernen die sterk georiënteerd zijn op andere gemeenten bij die gemeente te voegen;
- de ene centrumgemeente is de andere niet; de relatieve positie in de regio en de aard van de regio beïnvloeden de keuzes voor de centrumgemeenten, maar ook voor de andere gemeenten in de regio.

In meergenoemde vergadering van de statencommissie is verzocht om uitdrukkelijk 'herindeling van onderop' toe te voegen aan bedoelde uitgangspunten.

3.2 Gemeenten, schaal, robuustheid en taakstelling

Ten aanzien van de grootte van de gemeenten hebben wij aangegeven dat wij ons niet willen fixeren op een vaststaand inwonertal als ondergrens, of bovengrens voor een gemeente. Voor ons blijft de inhoud voorop staan en moet de bestuurlijke vormgeving daarvan worden afgeleid.

De robuustheid van gemeenten is een van de aspecten van basiskwaliteit van gemeenten zoals in de kabinetsnotitie gemeentelijke herindeling uit 1998 is verwoord. Wij constateren dat gemeenten veelal een eigen betekenis geven aan het begrip robuustheid. Sommige kleine gemeenten zeggen voldoende robuust te zijn om zelfstandig te kunnen blijven voortbestaan. Opvallend is echter ook dat grotere gemeenten, grofweg tussen de 15.000 en 20.000 inwoners, betogen zichzelf niet voldoende robuust te vinden om de taken nu en in de toekomst aan te kunnen. Om die reden wordt gepleit voor samenvoeging met andere gemeenten. Voor ons staat vast dat naarmate een gemeente kleiner is, de kwetsbaarheid van de ambtelijke organisatie van die gemeente toeneemt. De bestuurskracht van een gemeente kan daarmee onder druk komen te staan. Signalen hiervan waren onder meer dat gemeenten aangaven vooral een 'beheersgemeente' te zijn of aangaven in de samenwerking met anderen inhoudelijk geen eigen rol te spelen.

Een enkele gemeente vraagt zich af welke taken op de gemeenten in de toekomst zullen afkomen. Daarop kunnen wij geen eenduidig antwoord geven. Wij signaleren dat het kabinet bij de behandeling van verschillende wetsvoorstellen over gemeentelijke herindeling in de Tweede en Eerste Kamer uitvoerig ingaat op verdere decentralisatie van taken en bevoegdheden. Verwezen wordt naar de takendiscussies die op verschillende beleidsterreinen gevoerd zijn, zoals het Investeringsbudget stedelijke vernieuwing (ISV), de discussie over structuur uitvoering werk en inkomen en de Verdi-afspraken. Met een verwijzing naar het bestuursakkoord nieuwe stijl (BANS) geeft het kabinet aan dat tussen kabinet, IPO en VNG afspraken zijn gemaakt die provincie en gemeenten beter in staat moeten stellen tot het voeren van een eigen beleid op het terrein van jeugd, veiligheid, platteland en gezondheidszorg. In dit verband wijst het kabinet ook op de implementatie en uitvoering van in het recente verleden gerealiseerde decentralisatie van taken. Het gaat om taken op het gebied van de Wet Voorzieningen Gehandicapten, de onderwijshuisvesting, het jeugdbeleid, het beleid ten aanzien van nieuwkomers en de nieuwe Algemene bijstandswet die het nodige van de gemeenten eisen.

3.3 Centrumgemeenten

Wat betreft de centrumgemeenten hebben wij in het Beleidsprogramma 1998-2003 afgesproken dat deze gemeenten voldoende ruimte moeten hebben om de centrumfunctie waar te maken. Het streven is er op gericht de gemeenten met een centrumfunctie ruimte te bieden voor het vervullen van hun functie in sociaal, economisch en cultureel opzicht. Bij de ontwikkeling van dergelijke gemeenten doen zich problemen voor die te maken hebben met de beschikbare ruimte, de economische structuur, de maatschappelijke voorzieningen, de bereikbaarheid en de sociale structuur.

De ruimtelijke problematiek voor de centrumgemeenten heeft betrekking op de fysieke uitbreidingsbehoefte, ter versterking van de woonfunctie en werkgelegenheid. Wij menen dat bij het oplossen van de ruimteproblematiek een centrumgemeente ook in de toekomst binnen de eigen gemeentegrenzen beleidsafwegingen moet kunnen maken. Vergroting van het draagvlak voor voorzieningen wordt soms als het argument bij uitstek gezien om buurgemeenten bij een centrumgemeente te voegen. Het draagvlakcriterium houdt in dat inwoners van de buurgemeenten wel gebruik maken van centrumvoorzieningen maar daar niet (voldoende) voor betalen. Na de invoering van de (nieuwe) Financiële Verhoudingswet geldt dit argument nog slechts ten dele. Wanneer herindeling van een

centrum- met een randgemeente(n) plaatsvindt kan vanuit het perspectief van een hoger schaalniveau het argument van een doelmatiger toedeling van middelen worden genoemd. Schaalvergroting zal in de regel leiden tot een betere spreiding van voorzieningen en zeker op termijn tot een doelmatiger gebruik van financiële middelen. Zeggenschap en beheer over die middelen komen hierbij binnen het bereik van de inwoners van toegevoegde randgemeenten. De sociale en culturele samenhang alsmede de fysieke en sociaal-economische verwevenheid tussen centrumgemeenten en aanliggende gemeente/kern vormen eveneens elementen waarmee bij de beoordeling van de wenselijkheid van en mogelijkheden voor het samengaan rekening dient te worden gehouden. Herindeling kan voor een evenwichtiger gemeente zorgen. Uitgangspunt is ook dat centrumgemeenten tenminste 25 jaar vooruit kunnen met woningbouw en bedrijfsvestiging. Daarbij is ook van belang dat er reële keuzemogelijkheden voor geschikte uitbreidingslokaties aanwezig zijn. In het proces van bestuurlijke vernieuwing is ook een wezenlijk onderdeel dat gemeenten de ruimte krijgen voor het uitvoeren van een breed en integraal takenpakket.

Voorts is de mogelijkheid voor deze gemeenten van belang om ruime keuzemogelijkheden te hebben en integrale afwegingen te kunnen maken tussen stad en platteland (compleet bestuur).

Het vorenstaande impliceert naar ons oordeel dat de ontwikkeling van de centrumgemeenten vanuit bestuurlijk organisatorisch oogpunt ook in een breder kader moeten worden gezien dan alleen vanuit de visie om op (korte) termijn te voorzien in dringende ruimtebehoefte.

Wel maken wij hierbij de kanttekening dat in het kader van de zgn. trekkersfunctie in de regio er verschillen van orde tussen de centrumgemeenten bestaan.

3.4 Plattelandsgemeenten

Met betrekking tot deze gemeenten hebben wij in ons beleidsplan voor de periode 1999-2003 opgenomen dat moet worden voldaan aan de eis bestuurlijke slagkracht te genereren om de ontwikkelingen op het Gelderse platteland aan te kunnen. Gemeenten in het landelijk gebied dienen zodanig te worden versterkt dat zij voldoende bestuurskracht hebben om een substantieel pakket van uitvoerende, verdelen en sturende taken te behartigen. Een voldoende sterk lokaal bestuur wordt ook door het Kabinet en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten noodzakelijk geacht voor de taakbehartiging van gemeenten nu en in de toekomst. Sterke gemeenten moeten over nodige ruimte en middelen beschikken om een breed en samenhangend takenpakket te kunnen uitvoeren. Zij zullen daardoor ook beter in staat zijn om de overdracht van rijkstaken op zich te nemen, integraal bestuur te voeren en derhalve met zeggenschap voor de burger daarover op het lokale niveau, het maatwerk te leveren dat voor de lokale gemeenschap en hun territoire nodig is.

In navolging van het gevoerde kabinetsbeleid en de daarop aansluitende bestuurspraktijk kan worden gesteld dat zich in gemeenten in het meer landelijk gebied knelpunten kunnen voordoen ten aanzien van het bestuur, het ambtelijk apparaat, de leefbaarheid en de uitoefening van het takenpakket. In het verleden zijn de oplossingen vooral gezocht in intergemeentelijke samenwerking. Het rijksbeleid is er nu op gericht deze samenwerking te beperken tot uitvoerende taken, waarbij efficiency-overwegingen de belangrijkste drijfveer voor samenwerking vormen. Dat beleid wordt door ons ondersteund. Consequentie hiervan is dat aan de zelfstandige bestuurs- en beleidskracht van gemeenten hogere eisen worden gesteld.

Met het oog op de toekomstige positie van een gemeente zullen hogere eisen worden gesteld aan het bestuur daarvan. Er wordt weliswaar niet uitgegaan van een vast minimum aantal inwoners, maar in dit verband kan wel worden gewezen op het belang van de aanwezigheid van fulltimewethouders. Sinds 1994 hebben gemeenten van 18.000 inwoners of meer recht op fulltimewethouders. Professionalisering van het wethouderschap is een wezenlijke factor in de versterking van het bestuur. Het bestuur van de VNG heeft reeds in het recente verleden aangegeven ("Toekomstige positie van de gemeenten-1994) dat "in het licht van de

toekomstige ontwikkelingen als ondergrens de aanwezigheid van fulltime-wethouders als een oriëntatiepunt kan gelden. Daarbij past naar beneden of boven geen blauwdrukbenadering maar maatwerk en differentiatie op grond van bestuurlijke en maatschappelijke verwevenheid in het betreffende gebied en stedelijk of niet stedelijk karakter”.

Het functioneren van een gemeente is voor een belangrijk deel, ook afhankelijk van de sterkte van het ambtelijk apparaat. Evenals aan het bestuur worden ook aan het ambtelijk apparaat steeds hogere eisen gesteld. De kwetsbaarheid komt met name naar voren in de vorm van onvoldoende mogelijkheden tot specialisatie, onvoldoende deskundigheid en onvoldoende vervangbaarheid. Aspecten die nauw met elkaar samenhangen. Een grotere organisatie biedt meer mogelijkheden tot specialisatie. De complexiteit van het beleid vereist de nodige deskundigheid binnen het ambtelijk apparaat. Wanneer een gemeente over een grotere, meer deskundige, ambtelijke formatie beschikt is het mogelijk meer taken in eigen huis te verrichten, is vervangbaarheid beter gewaarborgd, en is het minder noodzakelijk taken uit te besteden dan wel in samenwerkingsregelingen onder te brengen. Gemeenten zijn er in het algemeen mee eens dat door schaalvergroting meer taken door het lokaal bestuur zelfstandig kunnen worden uitgevoerd. Gedeeltelijk uitbreiding van dit takenpakket door decentralisatie van rijks-, provinciale en regio-taken is dan mogelijk. Versterking van het lokaal bestuur op het platteland c.q. in randgemeenten kan bovendien leiden tot evenwichtiger verhoudingen met de centrumgemeenten, hetgeen de afstemming van beleid op allerlei terreinen vergemakkelijkt.

Voor het platteland vinden wij derhalve sterke gemeentebesturen noodzakelijk. Een veelheid aan vraagstukken vraagt om een actief gemeentelijk beleid: het behoud van werkgelegenheid, het behoud van de leefbaarheid bij toenemende vergrijzing en een teruglopend voorzieningenniveau op het platteland, het reguleren van verstedelijking, het zoeken naar een evenwicht tussen de ontwikkeling van landbouw en natuur. Maatschappelijke ontwikkelingen, schaalvergroting, toenemende regelgeving en juridisering, de complexiteit van bestuurlijke opgaven stellen steeds hogere eisen aan het functioneren van de gemeentebesturen. Een voldoende uitvoering van de gemeentelijke taken brengt de noodzaak met zich mee van voldoende bevoegdheden, maar ook van een adequaat functionerend ambtelijke en bestuurlijk apparaat. Willen de gemeenten ook in de toekomst hun taken aankunnen, dan is voor een aantal gemeenten in de Achterhoek, Graafschap en Liemers schaalvergroting in onze ogen noodzakelijk.

Voor de uitvoering van taken, ook na schaalvergroting, zullen gemeenten waarschijnlijk kiezen voor intergemeentelijke samenwerking. Wij vinden het van belang dat gemeenten deze keuze maken om samen sterker en efficiënter te kunnen opereren en niet omdat ze door eigen schaal te afhankelijk zijn geworden van regionale samenwerking. Samenwerking is in deze geen alternatief voor herindeling. Hiervoor hebben we al uitgesproken dat op sommige beleidsterreinen afspraken noodzakelijk zijn tussen de besturen van betrokken centrumgemeenten en aangrenzende plattelandsgemeenten. Ook daarbij is het van belang dat de betrokken gemeenten in onderling evenwicht de verantwoordelijkheid kunnen dragen voor het lokaal bestuur.

4. Resultaten open overleg

In onze Hoofdpijnennotitie zijn wij reeds ingegaan op hetgeen tot dan toe in de overlegfase door de gemeenten is uitgesproken. De verslagen van de overleggen zijn ter inzage gelegd en als bijlage II aan deze notitie toegevoegd. In genoemde notitie hebben wij aangegeven bedoelde overlegfase per 1 mei 2001 formeel te zullen beëindigen. Daarbij hebben wij benadrukt dat indien gemeentebesturen naar aanleiding van de bespreking in de statencommissie Algemene Zaken en/of een nadere toelichting willen geven op het eerder ingenomen standpunt wij een verzoek daartoe zullen honoreren. Bij brief van 12 april 2001 hebben wij alle gemeentebesturen daarvan in kennis gesteld. Een aantal gemeenten heeft van de geboden mogelijkheid gebruik

gemaakt. Alle verslagen zijn eveneens opgenomen in bijlage II. De brieven die ons zijn gestuurd in het kader van deze procedure liggen alle ter inzage.

In de volgende paragraaf is opgenomen over welke herindelingsvarianten is gesproken en wordt tevens de hoofdlijn van het gemeentelijke uitgangspunt in deze overlegfase samengevat. Daarnaast is in de gesprekken ingegaan op de functionaliteit van de gemeente, mede in relatie tot de rol die de gemeente in regionaal verband kan c.q. wil vervullen.

Samenvattend kan daarover worden gesteld dat de situatie dat geen of onvoldoende inhoudelijke bijdrage kan worden geleverd aan de discussies rond regionaal spelende thema's, door veel gemeenten niet als problematisch wordt ervaren. Het kale beheer van de huidige gemeente is het hoofdvraagstuk.

In de relatie tot centrumgemeenten constateren wij dat veelal in woord en geschrift de centrumfuncties worden ondersteund, maar in de keuzes die de gemeenten vervolgens maken tussen herindelingsvarianten, spelen deze overwegingen geen rol van betekenis.

Kenmerkend in deze is ook dat alle gemeenten in de Achterhoek van opvatting zijn dat het regionaal belang gediend is met minder maar grotere gemeenten, maar dat in overgrote mate de eerste voorkeur van de gemeente toch uitgaat naar het handhaven van de eigen situatie. Anderzijds moet ook worden geconstateerd dat de centrumgemeenten niet op alle punten in hun visie de belangen van de regio als geheel op het oog hebben. Het verenigen van de discussie over herindeling tot een discussie over bedrijventerreinen of de financiering van regionale centrumvoorzieningen - hoe belangrijk ook - doet geen recht aan het collectieve belang van versterking van de regio en de positie van de centrumgemeente als deel van het geheel.

In dat licht is daarom ook met de dagelijkse besturen (of een vertegenwoordiging daarvan) van de regio KAN, Achterhoek en Stedendriehoek gesproken. De standpunten van de regio's hebben wij in onze overwegingen ten aanzien van de samenvoegingsvoorstellen betrokken en wij constateren dat de voorstellen die wij doen in hoge mate sporen met hetgeen door de regiobesturen naar voren is gebracht.

Met het dagelijks bestuur van de Regio Achterhoek is (instemmend) gesproken over oriëntatie van Didam, Doesburg, Vorden en (in mindere mate) Lochem op de Achterhoek. Het aspect van een evenwicht tussen centrumgemeente en te vormen plattelandsgemeenten is, evenals het verschuiven van het economisch zwaartepunt in de Oost-Achterhoek, aan de orde geweest. Tenslotte was er overeenstemming over het realiseren van een niet te grootschalige herindeling. De Regio Achterhoek heeft ons bij al deze punten in het gesprek dat wij mochten voeren gewezen op de uitkomsten van een strategisch onderzoek dat door Rijnconsult is gedaan naar de toekomst van de regio.

4.1 Overzicht van de verschillende combinaties voor gemeentelijke herindeling, zoals die zijn besproken in het open overleg tussen de provincie Gelderland en de gemeentebesturen en de standpunten van de gemeenten

Aalten	
opties	Zelfstandig Winterswijk-Aalten Winterswijk-Aalten-Lichtenvoorde-Groenlo (diverse combinaties) Dinxperlo(-Kern Breedenbroek)-delen van Wisch-Aalten Dinxperlo(-Kern Breedenbroek)-Aalten
De gemeente kiest in de eerste plaats voor zelfstandigheid. Een verzoek om aansluiting van kernen moet van andere gemeenten komen. De combinaties met Dinxperlo (en Breedenbroek) of met delen van Wisch hebben niet de eerste voorkeur, maar zijn wel te prefereren boven een nog grotere gemeente zoals met Winterswijk en/of Lichtenvoorde.	

Dinxperlo	
opties	Zelfstandig Kern Breedenbroek en/of kern IJzerlo-Dinxperlo Gendringen-Dinxperlo Wisch-Dinxperlo Aalten-Dinxperlo Kern Varsseveld-Kern Breedenbroek/heel Gendringen-Aalten-Dinxperlo (diverse combinaties)
De gemeente kiest voor zelfstandigheid en wijst daarbij op haar bijzondere internationale karakter. Een toevoeging van de kernen Breedenbroek en/of IJzerlo zal men accepteren.	

Doesburg
buiten verzoek

Doetinchem
buiten verzoek

Duiven
buiten verzoek

Eibergen
buiten verzoek

Gendringen	
opties	Zelfstandig (delen van) Wisch-Gendringen Dinxperlo-Gendringen Doetinchem-(delen van) Wisch-(delen van) Gendringen Kern Silvolde-Gendringen
De eerste voorkeur van Gendringen gaat uit naar zelfstandig blijven in de huidige vorm. De tweede beste oplossing is een herindeling met Wisch. Een voorwaarde is wel dat geen kernen afvallen.	

Gorssel
buiten verzoek

Groenlo	
opties	Borculo-Ruurlo-Eibergen-Neede-Groenlo (diverse combinaties daarbinnen, met name Neede-Eibergen-Groenlo en Eibergen-Groenlo) Lichtenvoorde-Groenlo Lichtenvoorde-Eibergen-Groenlo Winterswijk-Aalten-Lichtenvoorde-Groenlo (WALG)
Groenlo richt zich op de opties Eibergen-Groenlo, Lichtenvoorde-Groenlo en Lichtenvoorde-Eibergen-Groenlo.	

Hummelo & Keppel
buiten verzoek

Lichtenvoorde	
opties	Zelfstandig Kern Mariënveld-Lichtenvoorde Kern Varsseveld-Lichtenvoorde Kern Zwolle-Lichtenvoorde Groenlo-Lichtenvoorde Winterswijk-Aalten-Lichtenvoorde-Groenlo WALG) Eibergen-Groenlo-Lichtenvoorde
Lichtenvoorde kiest in principe voor zelfstandigheid. Een bespreekbaar alternatief is Lichtenvoorde-Eibergen-Groenlo.	

Lochem
buiten verzoek

Neede
buiten verzoek

Rijnwaarden
buiten verzoek

Ruurlo
buiten verzoek

Vorden-Hengelo-Steenderen

buiten verzoek

Warnsveld

buiten verzoek

Westervoort

buiten verzoek

Winterswijk

opties

Zelfstandig
Winterswijk-Aalten-Lichtenvoorde-Groenlo (WALG) (diverse
combinaties)

De gemeenteraad van Winterswijk is sterk verdeeld. De helft wil zelfstandig blijven. De andere helft wenst opschaling, waarbij de voorkeur uitgaat naar WALG; Groenlo-Lichtenvoorde-Winterswijk is een bespreekbaar alternatief.

Wisch

buiten verzoek

Zelhem

buiten verzoek

Zevenaar

buiten verzoek

Zutphen

buiten verzoek

Met alle gemeenten is bovendien gesproken over het toevoegen en/of afstaan van kleine kernen. Bovendien zijn in de gesprekken, voor zover van toepassing, mogelijke (logische) grenscorrecties aan de orde geweest.

5. Toelichting herindelingsontwerp

Zoals in onze Hoofdpijnennotitie van 13 maart jl., besproken in de vergadering van de statencommissie Algemene Zaken op 2 april 2001, is vermeld, willen wij de keuze voor de inhoud van een herindelingsontwerp in hoofdzaak baseren op de aspecten 'functionaliteit' en 'maatwerk' per regio, aangevuld met de door de gemeenten in de overlegfase genoemde uitgangspunten. Deze aspecten zijn nader uitgewerkt in onze provinciale Leidraad gemeentelijke herindeling. Een exemplaar daarvan hebben wij aan alle betrokkenen uitgereikt in de september-overleggen voorafgaande aan de start van de Arhi-procedure. Voorts hebben wij benadrukt dat centrumgemeenten daarbij in een positie moeten worden gebracht dat zij voldoende ruimte hebben om die functie binnen hun regio ook daadwerkelijk waar te maken. Ook de fusieplannen op basis van eigen initiatief van de gemeenten zullen in onze overwegingen worden betrokken. Deze plannen zullen mede beoordeeld worden in het licht van de positie van bedoelde centrumgemeenten. Initiatieven tot vrijwillige samenvoeging dienen niet nadelig te zijn voor ontwikkelingen in en tussen buurgemeenten. Tegelijkertijd mogen deze initiatieven ook niet nadelig zijn voor de samenwerking in de regio. Uit louter strategische overwegingen maken sommige gemeenten keuzes die de positie van de omgeving, buurgemeenten of centrumgemeenten, mogelijk zullen benadelen.

Voorts hebben wij in meergenoemde notitie geconstateerd dat het in acht nemen van de toetsingscriteria en uitgangspunten naar ons oordeel betekent dat een herindelingsontwerp zal moeten worden opgesteld waarbij het realiseren van een evenwichtige regio met een duidelijke kern doel is. Maat en schaal van de centrumgemeenten en de overige gemeenten dienen in evenwicht te zijn. De omvang van gemeenten zal zoveel mogelijk moeten blijven passen bij aard en karakter van de regio. Functie en ligging van een gemeente zijn voor ons voor een groot deel bepalende factoren op basis waarvan een herindelingsontwerp dient te worden opgesteld. De regioperspectieven zijn als bijlage XI bij het herindelingsontwerp gevoegd. In deze regioperspectieven wordt vanuit diverse beleidsvelden een blik op de regio geworpen.

5.1 Regio's in het herindelingsontwerp

Overeenkomstig hetgeen in de Hoofdpijnennotitie is vastgelegd en waarmee de Commissie Algemene Zaken in meergenoemde vergadering van 2 april jl. heeft ingestemd, stellen wij voor uit te gaan van het onderscheiden van drie regio's (Liemers, Achterhoek en Graafschap) met ieder hun eigen centrumgemeente (Arnhem, Doetinchem en Zutphen). De hoofdkenmerken van de regio's, zoals geschetst in voornoemde regioperspectieven, zijn voor ons - naast de criteria en uitgangspunten - leidend bij de samenvoegingsvoorstellen. Met inachtneming van het vorenstaande komen wij tot de volgende gevolgtrekkingen.

5.2 Regio Liemers

buiten verzoek

buiten verzoek		
<table> <tr> <th>Bergh</th></tr> <tr> <td>buiten verzoek</td></tr> </table>	Bergh	buiten verzoek
Bergh		
buiten verzoek		
<table> <tr> <th>Didam</th></tr> <tr> <td>buiten verzoek</td></tr> </table>	Didam	buiten verzoek
Didam		
buiten verzoek		
<table> <tr> <th>Wehl</th></tr> <tr> <td>buiten verzoek</td></tr> </table>	Wehl	buiten verzoek
Wehl		
buiten verzoek		

5.3 Regio Achterhoek

Voorafgaande aan een beschouwing over samenvoegingsvoorstellen voor deze regio wijzen er nog eens nadrukkelijk op dat begrippen als krachtige plattelandsstructuur, functionaliteit, aandacht voor “van onderop” leidraad zijn geweest voor de hierna genoemde voorstellen. Wel is het wenselijk om de centrumfunctie van Doetinchem ten behoeve van de regio te versterken en met het oog op de belangen van deze grote, maar niet al te dichtbevolkte regio, te komen tot het verminderen van het aantal gemeenten. Samenvoegingen dienen mede te passen binnen deze randvoorwaarden.

buiten verzoek

Gendringen

buiten verzoek

Wisch

buiten verzoek

Aalten en Dinxperlo

Het gemeentebestuur van Aalten heeft ons onder meer laten weten - naast de wens tot behoud van zelfstandigheid - dat een gemeentelijke herindeling voor de Achterhoek moet worden afgestemd op de schaal van deze regio. "Dit moet ook een reden zijn om niet in te zetten op de vorming van grootschalige gemeenten. Grootschalig: met meer inwoners dan de centrumgemeente en met een geweldig groot grondgebied".

Dinxperlo geeft aan zelfstandig te willen blijven. De voornaamste reden die door het gemeentebestuur hiervoor wordt aangevoerd is vanwege de "bijzondere en haast unieke grenspositie". Wel geeft het gemeentebestuur aan onze criteria en uitgangspunten, zoals verwoord in de Hoofdlijnennotitie te onderschrijven.

De inzet en betrokkenheid van Dinxperlo bij de "grensproblematiek" waarderen wij ten zeerste. Wij achten het van groot belang dat deze samenwerking over de grenzen wordt gecontinueerd. Ook wij onderschrijven dat door de samenwerking tussen Dinxperlo en Süderwick specifieke kennis wordt opgebouwd. Ook de Stadt Bocholt heeft in een reactie van 24 april 2001 nog opgemerkt, dat deze stad "ins besondere der Ortsteil Süderwick" de bijzondere positie van Dinxperlo op waarde weet te schatten.

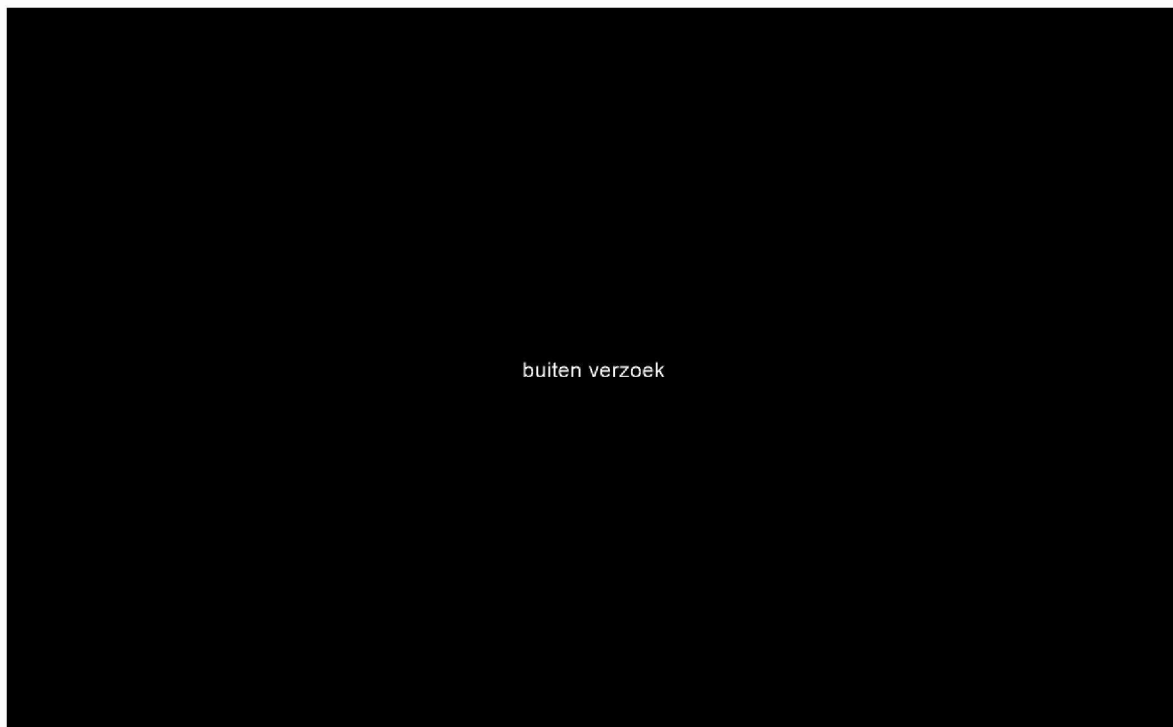
Echter, naar ons oordeel zal deze kennis, inzet en betrokkenheid niet teloor gaan indien, in navolging van hetgeen jaren her aan Duitse kant reeds is geschied, ook aan de Nederlandse kant van de grens een sterkere gemeente zal ontstaan. Alle door Dinxperlo aangevoerde argumenten kunnen naar onze mening evenzeer in een groter verband worden opgepakt. Evenals Süderwick zal Dinxperlo in het hiervoor bedoelde grotere verband met Aalten ook in de toekomst de "grensproblematiek" kunnen aanpakken. De nieuw te vormen gemeente zal een krachtiger gesprekspartner kunnen zijn. De bijzondere kenmerken die naar het oordeel van Dinxperlo ten grondslag liggen aan een grensgemeente, zullen ook in de nieuw te vormen grensgemeente speciale aandacht kunnen en moeten krijgen.

Als belangrijke drager van het platteland en de ontwikkelingen daarin willen wij vanuit de kernen Aalten en Dinxperlo komen tot de vorming van een krachtige plattelandsgemeente in dit deel van deze regio.

Aalten	
voorstel	samenvoegen met Dinxperlo
varianten	
regio	Achterhoek
functionaliteit voorgestelde gemeente	landelijke (grens)gemeente met enige industriële bedrijvigheid

Dinxperlo	
voorstel	samenvoegen met Aalten
varianten	
regio	Achterhoek
functionaliteit voorgestelde gemeente	landelijke (grens)gemeente met enige industriële bedrijvigheid

Winterswijk

buiten verzoek

buiten verzoek

Gorssel

buiten verzoek

Lochem

buiten verzoek

6. Tenslotte

Met de hiervoor weergegeven samenvoegingsvoorstellen menen wij te voldoen aan het rijks- en provinciaal beleidskader inzake gemeentelijke herindeling. Tevens voldoen wij daarmee aan het verzoek van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties die ons heeft gevraagd met samenvoegingsvoorstellen voor de betrokken regio's te komen. Wij hebben zoveel mogelijk getracht om in samenspraak met onze gemeentebesturen tot goede bestuurlijke oplossingen voor het gebied te komen. Dit neemt niet weg dat wij als medeverantwoordelijke overheid voor het herindelingsbeleid genoodzaakt zijn om in een enkel geval knopen door te hakken of de belangen van omliggende gemeenten nadrukkelijk in ogenschouw te nemen. Wij menen dat wij daar waar noodzakelijk - indachtig het meermalen ingenomen standpunt van de statencommissie Algemene Zaken - en gelet op onze verantwoordelijkheid voor bestuurlijke organisatie van het totale gebied, op een juiste en verantwoorde wijze gebruik hebben gemaakt van onze bevoegdheden.

Wij merken hierbij nog op, dat een zoveel mogelijk door alle betrokkenen gedragen voorstel bij een behandeling in de Tweede Kamer het minst aanleiding zal kunnen geven tot amendering van de voorstellen dan wel tot het zelfstandig nemen van initiatief door de minister die een dergelijke bevoegdheid ingevolge de nieuwe wet Arhi heeft.

Hierbij willen wij nog eens benadrukken dat het thans om een herindelingsontwerp gaat. Om die reden hebben wij -waar nodig naar onze mening- ook varianten aangegeven. In de inspraakperiode, die nu volgt, heeft 'een ieder' (en in het bijzonder de gemeenteraden) de gelegenheid om standpunten terzake schriftelijk aan ons kenbaar te maken.

Deze standpunten hoeven zich niet te beperken tot de hier opgenomen varianten, maar kunnen betrekking hebben op alle aspecten van het ontwerp, inclusief een heroverweging van eerder ingenomen posities. Wij zullen de betreffende reacties in onze overwegingen bij het opstellen van het herindelingsadvies, dat in februari 2002 door Provinciale Staten zal worden vastgesteld, betrekken.

7. Kaart

Als eerste bijlage is een overzichtskaart opgenomen met de door ons voorgestelde nieuwe gemeentegrenzen in de Liemers, Achterhoek en Graafschap. Bij de samenvoeging van gemeenten zijn wij zoveel mogelijk uitgegaan van bestaande grenzen. Waar daarvan in het ontwerp is afgeweken zijn betrekkelijk schematisch nieuwe grenzen aangegeven.

De voorgestelde nieuwe gemeentegrenzen hebben nadrukkelijk nog geen definitieve betekenis. Pas na de inspraak en standpuntbepaling van gemeenten zullen wij in het voorstel tot herindeling dat wij aan provinciale staten voorleggen (het herindelingsadvies) de nieuwe grenzen exact aangeven. Voor zover betrokkenen daarover opvattingen hebben stellen wij het op prijs die in het kader van de inspraak/standpuntbepaling te vernemen. Wat betreft ondoelmatig grensbeloop vragen wij de gemeenten in overleg met de buurgemeenten in het kader van de besluitvorming van het herindelingsadvies zo nodig met voorstellen te komen. De voorstellen zullen dan eveneens worden betrokken bij de voorbereiding van het herindelingsadvies.